

Anahtar teslimi götürü bedel ihale de teklif alınan yapım işi ihalelerinde; iş kapsamındaki imalat miktarları idare tarafından istekli olabileceklere verilmemekte, metrajlar ihale dokümanı kapsamında yer alan projeler, mahal listeleri, özel ve genel teknik şartnameler vb. dokümanlar üzerinden idarece ve istekliler tarafından ayrı ayrı hesaplanmaktadır. İhale konusu iş kapsamındaki imalatların niteliği, projenin karmaşıklığı ve büyüklüğü, metraj hesabı

yapan kişilerin kabulleri gibi unsurlar nedeniyle isteklilerce belirlenen miktarların idarenin belirlediği miktarlarla birebir örtüşmesi beklenmemektedir. Bununla birlikte, idarece hesaplanan metrajlar ile istekliler tarafından hesaplanan metrajlar arasındaki farklılıkların makul ve kabul edilebilir mertebelerde olması ve açıklama istenen iş kalemlerinin tamamı üzerinden sağlanan fiyat avantajının, ihaleye teklif veren diğer isteklilerin teklif

bedellerine göre sıralamada değişikliğe sebep olup olmadığı kendileri lehine bir avantaj sağlayıp sağlamadığı hususunun da dikkate alınması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

1. a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri

belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45'inci maddesinde “...İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanununun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

1. a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

...

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif

edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

'''

1. b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi

uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

Örneğin; isteklinin, “150 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.001 poz numaralı birim fiyatını (2010 B.F: 97,86 TL) teklif etmesi, “200 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.002 poz numaralı birim fiyatının (2010 B.F: 104,00 TL) üzerinde 105,00 TL teklif vermesi, 250 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.003 poz numaralı birim fiyatının kar ve genel gider hariç tutarına, $(110,13/1,25=88,10$ TL) kendi belirlediği % 18 kar ve genel gider karşılığı eklemek suretiyle $103,96$ TL $(88,10 \times 1,18)$ teklif etmesi ve teklif ettiği söz konusu birim fiyatları aşağıdaki örnek listede gösterildiği şekilde tablo halinde göstermesi durumunda; bu üç iş kalemi için analiz düzenlemesi zorunlu değildir.

*Kamu kurum ve kuruluşlarının yayımlanmış birim fiyatları
kullanılarak oluşturulan teklif birim fiyat listesi (Örnek)*

Sıra No	Poz No	İş kaleminin adı	Kamu kurum ve kuruluş birim fiyatları			Teklif	
			Birim fiyatı alınan kurum/kuruluş	Kar ve genel gider dahil birim fiyat	Kar ve genel gider hariç birim fiyat	Teklif edilen kar ve genel gider	Teklif edilen birim fiyat
				(TL)	(TL)	(TL)	(TL)
1	16.001	150 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	97,86			97,86
2	16.002	200 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	104,00			105,00
3	16.003	250 dozlu demirsiz beton	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	110,13	88,10	15,86	103,96
...				

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da

belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayıçlara ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

1. a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

1. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
2. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
3. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

1. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,
2. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,
3. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan

belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin

birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri

üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (EK.0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta

tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması ve malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması gerekir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

...

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarınının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi

zorunludur...” açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu ihalenin Gençlik ve Spor Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından İzmir – Bergama 500 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşi olduğu, bahse konu ihalede 33 adet ihale dokümanı alındığı, 25.10.2019 tarihinde yapılan ihaleye 16 istekli tarafından teklif verildiği, idarece hesaplanan sınır değerinin altında teklif verdiği tespit edilen geçerli teklif sahibi isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, Su Taah. İnş. Tic. ve San. A.Ş. ve Amiroğlu Yol Yapı İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından aşırı düşük teklif açıklaması sunulmadığı, açıklama sunan isteklilerden Holoğlu İnş. Tic. ve San. Ltd. Şti.nin teklifinin açıklamaların uygun bulunmaması gerekçesiyle reddedildiği ve 30.12.2019 tarihli ihale komisyon kararı ile ihalenin Olgun Gür İnş. Taah. Mim. Müh. İnş. Malz. Çev. Dan. Mak. Tic. ve San. A.Ş.- Olgun Gür İş Ortaklığı üzerinde bırakıldığı, başvuru sahibi Erensan İnş. Malz. ve İnş. Orm. Ürn. San. ve Tic. Ltd. Şti.-Fortes Yapı San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığının teklifinin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği görülmüştür.

Sınır değerinin altında teklif verdiği tespit edilen isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talep yazısında “Katılmış olduğunuz söz konusu ihalede, İhale komisyonu tarafından Kamu İhale Tebliğinin 79. maddelerinde yer alan değerlendirme esaslarına istinaden yapılan hesaplanma sonucunda teklif ettiğiniz bedel aşırı düşük teklif olarak değerlendirilmiştir. Komisyonumuz tarafından ekte verilmiş önemli teklif bileşenleri olarak değerlendirilen başlıklar ile ilgili olarak yazılı ve belgeye dayalı açıklama istenilmesine karar verilmiştir.

12.11.2019 tarihinde gönderilen aşırı düşük savunma

talebi ek dosyasında Sıralı Analiz Girdileri Tabloları-İnşaat listesinde 13. sırada yer alan "MSB.916/A1 Laminat Kaplamalı Vestiyer Yapılması" pozuna ait analizinde sehven yanlışlık yapılmıştır. Sehven yapılan bu hata düzeltilmek suretiyle ekte gönderilmiştir.

Bu nedenle ekte verilen teklif bileşenlerinin hangi avantajlı koşullara veya yöntemlerle gerçekleştirileceği hususunun Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79. Maddesi doğrultusunda belgelendirmek suretiyle yazılı olarak açıklanması ve açıklamalarınızın 25/ 11/2019 tarih 17 :00 ' a kadar ihale komisyonumuza iletmek üzere müdürlüğümüze teslim edilmesi, yazılı açıklama da bulunmadığınız takdirde veya açıklamalarınızın yeterli bulunmaması halinde teklifinizin değerlendirme dışı bırakılacağı hususunda bilgilerinize rica ederim." ifadelerine yer verildiği, anılan yazı ekinde açıklanması istenilen 90 adet iş kalemi ve analiz girdileri tablolarının ve açıklanması istenmeyen analiz girdileri listesinin bulunduğu görülmüştür.

Olgun Gür İnş. Taah. Mim. Müh. İnş. Malz. Çev. Dan. Mak. Tic. ve San. A.Ş.- Olgun Gür İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde, açıklama kapsamında kullanılan kamu kurum ve kuruluşlarına ilişkin birim fiyat listesi, fiyat teklifleri ve hazırlanan analizlerin sunulduğu görülmüştür.

1. a) İhale üzerinde bırakılan istekli Olgun Gür İnş. Taah. Mim. Müh. İnş. Malz. Çev. Dan. Mak. Tic. ve San. A.Ş.-Olgun Gür İş Ortaklığı tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan iş kalemleri metraj hesaplaması ile idarece öngörülen metraj miktarlarının karşılaştırılması sonucu elde edilen veriler çerçevesinde,

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan yapım işi ihalelerinde; iş kapsamındaki imalat miktarları idare tarafından istekli olabileceklere verilmemekte, metrajlar ihale dokümanı kapsamında yer alan projeler, mahal listeleri, özel ve genel teknik şartnameler vb. dokümanlar üzerinden idarece ve istekliler tarafından ayrı ayrı hesaplanmaktadır. İhale konusu iş kapsamındaki imalatların niteliği, projenin karmaşıklığı ve büyüklüğü, metraj hesabı yapan kişilerin kabulleri gibi unsurlar nedeniyle isteklilerce belirlenen miktarların idarenin belirlediği miktarlarla birebir örtüşmesi beklenmemektedir. Bununla birlikte, idarece hesaplanan metrajlar ile istekliler tarafından hesaplanan metrajlar arasındaki farklılıkların makul ve kabul edilebilir mertebelerde olması ve açıklama istenen iş kalemlerinin tamamı üzerinden sağlanan fiyat avantajının, ihaleye teklif veren diğer isteklilerin teklif bedellerine göre sıralamada değişikliğe sebep olup olmadığı kendileri lehine bir avantaj sağlayıp sağlamadığı hususunun da dikkate alınması gerekmektedir.

Açıklama istenilen 90 adet iş kalemine ilişkin yapılan hesaplama sonucunda, 55 adet iş kalemine ait istekli tarafından öngörülen metrajın idarece hesaplanan metrajdan fazla olduğu ve söz konusu iş kalemlerinin arasından 29 adet iş kaleminde istekli aleyhine oluşan metraj farkının %10'dan fazla olduğu, 15 adet iş kalemine ilişkin istekli tarafından öngörülen metrajın idare tarafından öngörülen metrajdan düşük olduğu ve söz konusu iş kalemlerinin arasından 8 adet iş kaleminde istekli lehine oluşan metraj farkının %10'dan fazla olduğu, ihale üzerinde bırakılan istekliye ait hesap cetvelindeki miktarlar ile idarece öngörülen miktarlar arasındaki farkın anılan istekli tarafından teklif edilen birim fiyatlar ile çarpılması sonucu istekli lehine 415.633,06 TL tutar farkı oluştuğu, oluşan bu farkın isteklinin teklifine

eklenmesi sonucu teklif sıralamasının değiştiği görölmüştür. Bu itibarla, başvuru sahibinin anılan hususa yönelik iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

45. b) Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "...45.1.3. ...

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir..." açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu ihalenin anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle gerçekleştirildiği, anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesinin yeterli olduğu anlaşılmıştır.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklaması incelendiğinde, teklif icmalinde açıklama istenmeyen iş kalemleri karşılığı olarak tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterildiği anlaşılmış olup, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

45. c) Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.9'uncu maddesindeki açıklama uyarınca, aşırı düşük teklif açıklaması yapacak istekliler tarafından sunulan analizlerde yer alan işçilik ücretlerinin ihale tarihinde var olan 2019 yılı saatlik asgari ücret fiyatı olan 11,37 TL'nin altında olmaması gerekmektedir.

Bu çerçevede anılan istekli tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamasında yer alan analizler incelendiğinde, açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin analizlerde yer alan işçilik ücretlerinin (11,38) ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olmadığı ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.9'uncu maddesinde bulunan "*İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.*" açıklamasına uygun olduğu anlaşılmıştır.

Başvuru sahibinin düz işçi, kalifiye eleman ve usta personelin hepsinin aynı ve sabit bir ücretle çalışmasının mümkün olmadığı iddiası hakkında ise, anılan istekli tarafından işçilik girdisi için öngörülen bedelin ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olmamasının yeterli olduğu anlaşılmış olup, tüm işçilik girdilerinin saatlik ücretinin eşit olarak belirlenmesinde kamu ihale mevzuatı bakımından herhangi bir aykırılık bulunmadığı görülmüştür. Bu itibarla, başvuru sahibinin anılan iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1. d) Anılan istekli tarafından sunulan fiyat tekliflerinin üzerinde mevzuat gereği yazılması gereken beyanların tam

ve doğru şekilde yazıldığı, tutanakların tarih ve sayısının belirtildiği, fiyat tekliflerinin hangi geçici vergi beyannamesi dönemine ait olduğu hususunun yer aldığı, söz konusu tekliflerin serbest muhasebeci mali müşavir tarafından iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenip imzalandığı, teklifleri düzenleyen şirketlerin yayınlanmış ticaret sicili gazetelerinden ve ticaret unvanlarından da anlaşıldığı üzere teklife konu alanda faaliyet gösterdikleri, fiyat tekliflerinde yer verilen analiz girdi birimlerinin imalat kalemlerinde kullanılan analiz girdi birimleri ile uyumlu olduğu anlaşılmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45.1.13'üncü maddesinde fiyat tekliflerinin taşınması gereken niteliklerin belirtildiği, sunulan fiyat tekliflerinde idare tarafından Tebliğ'in yukarıda yer verilen açıklamalarına uygunluğunun denetiminin yapılması gerektiği, ayrıca söz konusu fiyat tekliflerinin mevzuata uygun şekilde sunulduğu görüldüğünden, üzerinde yer alan tutarların piyasa rayiçlerini yansıtıp yansıtmadığına ilişkin bir değerlendirme yapılmasının yerinde olmayacağı sonucuna varılmıştır.

Tebliğ'de yer verilen açıklamalarından meslek mensubu ile fiyat teklifi veren firma arasında yapılan sözleşmenin ve meslek mensubu faaliyet belgesinin açıklama kapsamında fiyat teklifinin eki olarak sunulmasının zorunlu kılınmadığı, idare tarafından isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısında da söz konusu belgelere ilişkin açıklama yapılmasının talep edilmediği anlaşılmakla beraber, anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında fiyat teklifleri ekinde satış tutarı tespit tutanakları, meslek mensubu faaliyet belgeleri, ticaret sicili gazeteleri

ile imza sirkülerinin sunulduğu görülmüştür. Kaldı ki, söz konusu belgeler incelendiğinde, fiyat teklifleri ile fiyat teklifine dayanak olan belgelerin birbiri ile uyumlu olduğu görülmüştür.

Yukarıda yer alan hususlar bir arada değerlendirildiğinde başvuru sahibinin bahse konu iddialarının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

45. e) Aşırı düşük teklif açıklamasında bulunan istekliler tarafından Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.14'üncü maddesi uyarınca akaryakıt girdisine ilişkin EPDK fiyatları ile açıklama yapılması mümkün olduğu gibi, anılan Tebliğin 45.1.6'ncı maddesi gereği kamu kurum ve kuruluşların yayımladığı rayiç fiyatlar baz alınarak açıklama yapılması da mümkündür.

Yukarıda yer verilen Tebliğ açıklamalarından açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin analizlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan isteklinin 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmadığı ve akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının altında sunulan açıklamaların ise geçerli kabul edilmeyeceği anlaşılmaktadır. Buna göre, istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklamalarında akaryakıt gideri anılan Bakanlık tarafından yayımlanan rayiçler kullanılarak açıklanmadığı takdirde, söz konusu giderin tevsiki için sunulan belgede yer alan fiyatın EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının altında olmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarında "Mazot (motorin)" analiz girdisine ilişkin olarak Çevre Şehircilik

Bakanlığı tarafından yayımlanan 04.109 poz numaralı "Mazot (Motorin)"un rayiç fiyatı ile (5,62 TL) tevsik edildiği görüldüğünden söz konusu iddia yerinde bulunmamıştır.

Ayrıca, idare tarafından aşırı düşük teklif sahibi olduğu belirlenen isteklilere gönderilen açıklama istenilen iş kalemlerinin analiz tablolarında yer alan 04.109 poz no'lu "mazot (motorin)" girdisinin açıklama istenilen girdilerine ilişkin tabloda motorin (mazot) girdisi biriminin "kilogram" olarak belirlendiği anılan istekli tarafından da kilogram birim fiyatının kullanıldığı görülmüştür.

Bu itibarla, başvuru sahibinin bahse konu iddialarının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

1. f) Yukarıda bahsi geçen Tebliğ açıklamalarından, aşırı düşük teklif açıklama sunması istenen isteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemelerinin zorunlu olmadığı, bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış "kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların" üzerine, kendi belirledikleri "kar ve genel gideri" ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun "kar ve genel gider hariç birim fiyatını" kullandıklarını ve kendi belirledikleri "kar ve genel gider" tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde,

söz konusu iş kalemleri/iş grupları için de analiz düzenlemelerinin zorunlu olmadığı anlaşılmaktadır.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında açıklama istenilen iş kalemleri içerisinde yer alan 60 adet iş kalemi için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış kâr ve genel gider içermeyen 2019 yılı birim fiyatları üzerine kendi belirledikleri kâr ve genel gideri ilave ederek oluşturdukları birim fiyatın kullanıldığı, hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatının kullanıldığını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirtilerek açıklamaları kapsamında sundukları, bazı analiz girdileri için idarelerce yayımlanan rayiçlerin kullanıldığı (10.300.2191, 10.130.4607, 10.160.1030, 10.160.1026 vb..) görüldüğünden başvuru sahibinin bahse konu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1. g) Anılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarında yardımcı analiz veya alt analiz sunulmadığı, sunulan analizlerin idarece belirlenen analiz formatına uygun olduğu, analizlerde yer alan analiz girdilerinin birim, cins ve miktarlarının idare tarafından aşırı düşük teklif açıklama talebi kapsamında isteklilere verilen analizlerdeki analiz girdilerinin birim, cins ve miktarları ile uyumlu olduğu, sunulan analizler üzerinde yapılan incelemede herhangi bir çarpım ve toplam hatasına rastlanılmadığı, açıklama istenilmeyen analiz girdileri için birim fiyat öngörüldüğü, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibi isteklinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.
2. h) İdare tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde sıralı analiz girdileri tablolarının yer aldığı, söz

konusu tablolarda tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edildiği ve bu tutarın altına olmayanlardan açıklama istenilmediği, tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşmasına neden olan analiz girdilerinin belirlendiği, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için ise açıklama istenilmediği, ayrıca analizlerdeki işçilik girdisi, tutarlarının açıklama istenilen girdiler arasında yer aldığı görülmüştür.

Diğer taraftan, şantiye, SGK, vergi vb. giderler için açıklama istenmediğinden anılan isteklinin açıklamaları kapsamında söz konusu giderler için açıklama yapmasının zorunlu olmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, Olgun Gür İnş. Taah. Mim. Müh. İnş. Malz. Çev. Dan. Mak. Tic. ve San. A.Ş.- Olgun Gür İş Ortaklığının teklifinin reddedilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine, Oybirliği ile karar verildi.

Toplantı No	: 2020/013
Gündem No	: 41
Karar Tarihi	: 18.03.2020
Karar No	: 2020/UY.II-578